

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/15435.**

Benyújtás dátuma: **2017-05-03 13:26**

Parlex azonosító: **E9NJG8V50001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Sallai R. Benedek (LMP), Ikotity István (LMP)**

Határozati javaslat címe: **Az azbesztmentesítéssel összefüggő, tovább nem halasztható feladatokról**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján „**az azbesztmentesítéssel összefüggő, tovább nem halasztható feladatokról**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

...../2017. (.....) OGY határozat

az azbesztmentesítéssel összefüggő, tovább nem halasztható feladatokról

1. Az Országgyűlés, hivatkozva Magyarország Alaptörvényének XX. és XXI. cikkére, melyek szerint „Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez”, valamint "Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez", felkéri a Kormányt, hogy a jelen és a jövő generációk érdekeit képviselve hozza meg a szükséges intézkedéseket, és biztosítsa a hiányzó feltételeket az azbeszt által okozott környezetszennyezés és egészségkárosítás megszüntetése érdekében.
2. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy adjon széleskörű tájékoztatást az önkormányzatok, ingatlantulajdonosok, üzemeltetők, az épülethasználók, a lakók, valamint az épületek bontási, felújítási, építési tevékenységét végző gazdasági szervezetek számára a korábban beépített, azbeszttartalmú anyagok egészségre ártalmas hatásairól, biztonságos kezeléséről, valamint az eltávolításuk és megfelelő ártalmatlanításra történő átadásuk gyakorlatban megvalósítható módjairól;
3. Az azbeszttartalmú környezetszennyező anyagok (azbeszt pala és -cement) szakszerű elhelyezése, illetve ártalmatlanítása érdekében a Kormány jelölje ki ezen hulladékok befogadására és ártalmatlanítására alkalmas lerakók minden településről könnyen elérhető országos hálózatát, ezzel is ösztönözve e környezetszennyező anyagok eltávolításának jogszerű módját, és így károsító hatásaik megelőzését, és biztosítsa a lerakáshoz és az ártalmatlanításhoz szükséges feltételeket, építve a meglévő és költséghatékonyan fejleszhető kapacitásokra;
4. Az azbeszttartalmú építési-bontási hulladékok közül az azbeszt pala és azbesztcement tekintetében hozzon létre olyan szabályozást, hogy az ilyen tartalmú bontott anyagokat — veszélyes hulladéki minősítésükre tekintettel — az ingatlantulajdonostól, a bontási és építési tevékenységet végző gazdasági szervezetektől ezen minőségükben vegyék át. Az átvételért építési-bontási hulladék díjat számoljanak fel, és a továbbiakban az azbeszttartalmú építési-bontási hulladékok, mint veszélyes hulladékok kezelési és ártalmatlanítási díjának fedezetét a kormány egy erre elkülönített alapból biztosítsa;
5. Az épületek, infrastrukturális építmények részét képező, azbeszttartalmú pala és cement anyagok bontása, eltávolítása tekintetében a Kormány vizsgálja felül a hatályban lévő előírásokat, és alakítson ki olyan szabályozási környezetet, amely egyrészt biztosítja az ilyen jellegű tevékenységek hatósági úton történő nyomon követését és szükség szerinti ellenőrzését, másrészt az életszerűen alkalmazható munkaegészségügyi előírásokat a kivitelező gazdasági szervezetek számára;
6. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy folytasson vizsgálatot, és erről adjon tájékoztatást az Országgyűlésnek a hazai ivóvízellátó hálózatban alkalmazott azbesztcement csövek arányáról, állapotáról, esetleges egészségkárosító hatásának előfordulásáról és a tervezett teendőkről;
7. A szórt azbeszt szigetelések esetében a Kormány hajtsa végre a feltárási és ártalmatlanítási

programot;

8. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy közigazgatási szervei, különösen az Országos Tisztifőorvosi Hivatal és Közegészségügyi Központ által felmérések útján folyamatosan kövesse nyomon az azbeszttel kapcsolatos egészségi és környezeti állapotra gyakorolt hatásokat, valamint készítsen és tegyen közzé műszaki előírásokat és útmutatókat az azbesztmentesítés környezet- és egészségkímélő technológiáiról, munkaegészségügyi vonatkozásairól;

9. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az azbesztmentesítési program végrehajtásának előrehaladásáról évente adjon tájékoztatást az Országgyűlés feladatkörrel rendelkező bizottságának.

10. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Az azbeszttartalmú termékek többségét hő- és hangszigetelésre, tűzálló anyagként használták, illetve tartalmazhatják azbesztcement palatető épületeken, szigetelések, csomagolások, ipari tömítések, de emellett fékbetétek és kuplungtárcsák is. Az OGY. határozat az azbeszt építési alkalmazásával járó egészségi és környezeti károsítások elkerülését szolgálja.

Az azbeszt egészségkárosító, környezetszennyező hatása már sok évtizede ismert. A legismertebb, azbeszt okozta megbetegedés az azbesztózis, mely a szilikózishoz hasonlóan a tüdőben a kötőhártya túlbujánzását jelenti, és légzési nehézségekhez vezet. A has- illetve mellhártyában kialakuló mesothelioma nevű daganatos megbetegedés és a tüdőrák kockázata is bizonyítottan nő az azbesztnak való kitettséggel. Nincs olyan kis levegőbeli koncentráció, amely ne jelentene kockázatot. A mesothelioma lappangási ideje 35, az azbesztózisé pedig 15 év, ezért az elővigyázatosság elvének alkalmazása ez ügyben különösen fontos.

Magyarországon is kötelező erejű a 87/217/EEC számú európai irányelv, amely szerint az azbeszt által okozott környezetszennyezést meg kell szüntetni. Az egyes veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról szóló 41/2000. (XII.20.) EüM-KöM együttes rendelet 2001. január 1-jétől be is tiltotta a rendelet 1. mellékletében felsorolt, azbeszttrostot tartalmazó termékek forgalmazását és felhasználását. Az általános szabály alól a krizotilt tartalmazó termékek néhány évre kivételt képeztek, de 2005. január 1-jétől az azt tartalmazó termékek tilalma is teljes körűvé vált.

A problémát a hagyományos családi házas övezetekben lévő lakóépületek régi azbesztpala-fedéses héjazata (azok cseréje), az egyes házgyári elemekből megépült lakótelepi lakások azbesztmentesítése jelenti, melynek megoldásához elengedhetetlen többek között a különböző azbesztmentes, azbeszthelyettesítő, valamint azbesztmentesítési technológiák kidolgozása és alkalmazása is. Emellett még az ivóvízellátó rendszerekben is alkalmaztak azbesztcement csöveket, amelyek feladatra való alkalmassága szintén vizsgálatot igényel.

Az 1990-es években a környezetvédelemért és az egészségügyért felelős tárcák megbízásából, részben Phare támogatással készültek felmérések, amelyek egyrészt az azbeszthulladékok összetételét, forrásait, mennyiségét, másrészt budapesti épületek reprezentatív csoportjában a beépített azbeszt-előfordulásokat, a veszélyeztetettek körét tárták fel. A Környezetvédelmi Minisztérium irányításával 1999-ben megindult és 2002 végéig folyt a szórt azbesztet tartalmazó épületek országos felderítése és nyilvántartásba vétele, valamint megkezdődött az azbesztmentesítési program végrehajtása.

A 2014–2020 közötti időszakra szóló Országos Hulladékgazdálkodási Tervről szóló 2055/2013. (XII. 31.) Korm. határozat is érdemben foglalkozik e problémával, célul kitűzve a mintegy 1,6 millió tonna azbeszt 2030-ig történő eltávolítását és szakszerű ártalmatlanítását. E cél - legalább időarányos - megvalósítása érdekében azonban a szükséges intézkedések nem történtek meg.

Alapvető gondként jelentkezik például az azbeszttartalmú építőanyagokat tartalmazó épületrészek bontása esetében a hatósági felügyelet elmaradása, a jogi szabályozás gyakorlati megvalósítási problémái (pl. a 12/2006 (III.23.) EüM rendelet megújításának szükségessége), a megfelelő tájékoztatás hiányossága, a szakszerű elhelyezést és ártalmatlanítást biztosító lerakók területi hálózata kiépítésének elmaradása, és a források szűkössége. A becslések szerint ezért még mindig mintegy 1,6 millió tonna azbeszttartalmú termék van beépítve Magyarország területén.

Tekintettel arra, hogy az azbesztmentesítési program megtorpant, hogy a végrehajtásának jogi, intézményi, technológiai, munkaegészségügyi, tájékoztatási feltételei felülvizsgálatra és fejlesztésre szorulnak, az Országgyűlés elengedhetetlennek tartja, hogy e probléma megoldásában a Kormány a cselekvés útjára lépjen. Az országgyűlési határozat ennek főbb lépéseit tartalmazza.